

prima instanță: A. Andronic
instanța de apel: V. Pruteanu, A. Gavrilița, L. Popova

DECIZIE

21 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecător	Tatiana Vieru
Judecătorii	Valentina Clevadî, Mariana Pitic, Nicolae Craiu, Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de către Primăria orașului Codru,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Primăria orașului
Codru împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Emilcom”, intervenient accesoriu
Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău cu privire la încasarea datoriei,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2016, prin care a fost respins
apelul declarat de către Primăria orașului Codru cu menținerea hotărârii primei instanțe,

A C O N S T A T A T:

La 21 iulie 2014, Primăria orașului Codru a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Emilcom”, intervenient accesoriu
Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că în baza deciziei Consiliului orașului
Codru nr. 2/10 din 15 aprilie 2010 s-a decis încheierea unei tranzacții de împăcare pe
marginea acțiunii civile intentate la cererea SRL „Emilcom” privind încasarea din contul
administrației publice locale a sumei de 839 118,46 lei cu titlu de cheltuieli investite în
reconstrucția terenului situat pe adresa mun. Chișinău, str. Costiujeni, 2.

Astfel, la 28 aprilie 2010 între Primăria orașului Codru și SRL „Emilcom” a fost
încheiată o tranzacție de împăcare, prin care:

Primăria or. Codru s-a obligat să permită amplasarea de către SRL „Emilcom” pe
adresa dată, a complexului de gherete cu utilizarea acestuia în scopuri comerciale, pe un
termen de 8 ani.

SRL „Emilcom” la rîndul său s-a obligat să refuze la pretențiile înaintate prin acțiunea
supra enunțată. Totodată SRL „Emilcom” v-a dispune de posesia și folosință asupra

complexului de gherete în scopuri comerciale și s-a obligat ca în continuare să întrețină terenul adiacent în stare bună, să-l ilumineze pe timp de noapte, să instaleze containere de evacuare a deșeurilor, să efectueze reparații curente a stației de așteptare auto și a arcei cu semnificație intrării în orașul Codru.

Tranzacția de împăcare enunțată a fost confirmată prin încheierea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 28 aprilie 2010. Iar, ulterior între primarul Primăriei orașului Codru și SRL „Emilcom” a fost încheiat contractul fără număr și dată cu privire la utilizarea în scopuri comerciale al complexului de gherete, prin care a fost stabilit termenul de utilizare a complexului de gherete de la 01 mai 2010 pînă la 01 mai 2018.

Susține reclamantul că din momentul încheierii tranzacției de împăcare, SRL „Emilcom” își exercită dreptul de folosință asupra lotului de pămînt, prestînd servicii de comercializare a florilor.

Iar, la plata impozitelor pentru perioada 2010-2014 a acumulat o datorie în sumă totală de 146 034 lei ce rezultă din anexa nr. 2, 2a, 2b la deciziile Consiliului or. Codru nr. 11/1 din 14 decembrie 2010, nr. 6/2 din 09 decembrie 2011, nr. 9/2 din 11 decembrie 2012 și nr. 7/2 din 12 decembrie 2013.

Prin scrisorile nr. 812 și nr. 1148, expediate în adresa pîrîtului la 23 mai 2014 și 16 iulie 2014, prin care i s-a solicitat stingerea datoriei acumulate față de bugetul administrației publice locale Codru, au fost lăsate fără răspuns.

Solicită Primăria orașului Codru încasarea din contul SRL „Emilcom” încasarea datoriei în mărime de 146 034 lei pentru funcționarea unităților comerciale din str. Costiujeni nr. 2 or. Codru.

Pe parcursul examinării acțiunii Primăria orașului Codru de mai multe ori și-a concretizat cerințele, iar prin ultima cerere, reclamantul a solicitat încasarea din contul SRL „Emilcom” datoria în mărime de 183 659 lei (f.d. 143, vol. I).

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 29 decembrie 2015, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d.173, 176-179, vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2016, a fost respins apelul declarat de către Primăria orașului Codru cu menținerea hotărîrii primei instanțe (f.d.231-236, vol. I).

La 18 aprilie 2016, Curtea de Apel a expediat în adresa părților, copia deciziei emise (f.d.237, vol. I).

La 08 iunie 2016, Primăria orașului Codru a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd casarea acesteia și a hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii prin care să fie admisă acțiunea integral.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Prin prisma dispoziției citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat la 08 iunie 2016, este depus în termen, or, la materialele pricinii nu sunt date cînd a fost recepționată de către recurent copia actului judecătoresc contestat.

În motivarea recursului, recurentul a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe, considerînd ca fiind ilegale, neîntemeiate și emise cu aplicarea

eronată a normelor de drept material.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 27 iunie 2016, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților cererea de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 06 iulie 2016, Inspectoratul Fiscal de Stat a depus referință prin care a solicitat admiterea recursului cu casarea actelor judecătorești contestate de către Primăria orașului Codru.

Prin referința depusă, la 25 iulie 2016 de către SRL „Emilcom”, se solicită respingerea recursului depus de către Primăria orașului Codru ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și a restitui pricina spre rejudecare în Curtea de Apel din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

După cum denotă actele cauzei, prima instanță fiind investită cu judecarea prezentei pricini, a ajuns la concluzia că acțiunea urmează a fi respinsă integral.

Curtea de Apel, a concluzionat asupra netemeinicii apelului declarat de către Primăria orașului Codru, menținând fără modificări hotărârea emisă de către prima instanță.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că prima instanță a încălcat normele de drept material și procedural, iar Curtea de Apel a menținut o hotărâre incorectă.

În conformitate cu art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) CPC la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu art. 241 alin. (5) CPC, în motivare se indică circumstanțele pricinii constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitor la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Totodată hotărârea trebuie să fie certă, completă, corectă, clară, consecutivă, convingătoare și concretă. Circumstanțele și probele constatate în cauză urmează să fie expuse într-o strictă consecutivitate logică. De asemenea concluziile instanței expuse în partea motivată a hotărârii trebuie să coincidă cu circumstanțele pricinii, constatate pe parcursul dezbaterilor judiciare, în caz contrar hotărârea fiind lovită de nulitate.

Din materialele pricinii rezultă că în baza deciziei Consiliului orașului Codru nr. 2/10 din 15 aprilie 2010 s-a decis încheierea unei tranzacții de împăcare pe marginea acțiunii civile intentate la cererea SRL „Emilcom” privind încasarea din contul administrației publice locale a sumei de 839 118,46 lei cu titlu de cheltuieli investite de către agentul economic în reconstrucția terenului situat pe adresa mun. Chișinău, str. Costiujeni, 2.

Primăria or. Codru s-a obligat să permită exploatarea de către SRL „Emilcom” în scopuri comerciale al unui complex de gherete cu destinație comercială situate în or. Codru, str. Costiujeni, nr. 2 pentru un termen de 8 ani; s-a obligat să elibereze agentului economic autorizația de funcționare a unității comerciale, conform legislației în vigoare.

SRL „Emilcom” la rîndul său s-a obligat să refuze la pretențiile înaintate prin acțiunea privind încasarea cheltuielilor suportate pentru amenajarea obiectului; amplasarea pieței de flori cu amenajarea teritoriului adiacent str. Costiujeni, orașul Codru în valoarea lucrărilor executate, cheltuielile de judecată și alte taxe.

Totodată potrivit pct. 3 al deciziei supra enunțate, SRL „Emilcom” s-a obligat să întrețină terenul adiacent în stare bună, să păstreze zonele de protecție, să încheie contract cu Regia Autosolubritate în vederea salubrității terenului și teritoriului adiacent, să-l ilumineze pe timp de noapte, să achite toate taxele și impozitele în baza activității de antreprenariat (f.d.23, vol. I).

Astfel, la 28 aprilie 2010, Primăria orașului Codru și SRL „Emilcom” au încheiat o tranzacție de împăcare, care a fost confirmată prin încheierea Judecătoriai Economice de Circumscripție din 28 aprilie 2010.

Iar, ulterior între primarul Primăriei orașului Codru și SRL „Emilcom” a fost încheiat contractul fără număr și dată cu privire la utilizarea în scopuri comerciale al complexului de gherete, prin care a fost stabilit termenul de utilizare a complexului de gherete de la 01 mai 2010 pînă la 01 mai 2018.

Din materialele pricinii s-a stabilit cu certitudine că SRL „Emilcom” deține cu drept de folosință 8 gherete situate în or. Codru, str. Costiujeni, nr. 2, unde comercializează flori.

Consiliul local or. Codru susține că conform deciziilor emise: decizia nr. 10/1 din 09 decembrie 2009, nr. 11/1 din 14 decembrie 2010, nr. 6/2 din 09 decembrie 2011, nr.9/2 din 11 decembrie 2012, nr. 7/2 din 12 decembrie 2013, nr. 1/2 din 18 februarie 2014 și nr.5/2 din 18 decembrie 2014 (f.d.24-51, vol. I), SRL „Emilcom” urma să achite plata impozitului conform anexelor 2 și 2b.

Iar, SRL „Emilcom” invocă că deține o piață de flori și că care-va restante la plata impozitelor nu are, dat fiind faptul că pe parcursul activității sale achita cinci lei pe un metru pătrat.

Conform art. 14 alin. (1), (2) lit, s) și v) al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, Consiliul local are drept de inițiativă și decide, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care țin de competența altor

autorității publice. (2) Pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competențe: - aprobă simbolică unități administrativ-teritoriale, atribuie sau schimbă denumirile de străzi, piețe, parcuri și de alte locuri publice în aer liber, stabilește data celebrării hramului localității respective, conferă cetățenilor Republicii Moldova și celor străini cu merite deosebite titlul de cetățean de onoare al satului (comunei), orașului (municipiului), în condițiile legii; - contribuie la organizarea de activități culturale, artistice, sportive și de agrement de interes local; înființează și organizează târguri, piețe, parcuri și locuri de distracție și agrement, baze sportive și asigură buna funcționare a acestora.

Potrivit pct. 2 din anexa nr. 2 a Hotărârii Guvernului nr. 517 din 18 septembrie 1996, piața este un agent al activității comerciale ce funcționează în calitate de întreprindere comercială și se organizează în orașe și alte localități, la decizia primăriilor municipiilor și comitetelor executive raionale, într-un loc special în baza contractului de arendă a terenului, statutului (regulamentului), înregistrate în modul stabilit, și autorizației de amplasare a unității comerciale, cu crearea în teritoriul ei a condițiilor adecvate pentru persoanele fizice și juridice ce comercializează producție agricolă și alte mărfuri (în funcție de specializarea pieței), precum și a comodităților necesare pentru cumpărători privind procurarea acestora.

Conform art. 292 alin. (1) și (2) Codul fiscal, termenele de plată a taxelor locale, de prezentare a dărilor de seamă fiscale privind taxele locale pentru subiecții impunerii sînt cele stabilite în anexa la prezentul titlu. Întreprinzătorul individual, gospodăria țărănească (de fermier) al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A. prezintă, în termen de pînă la 25 martie al anului următor anului fiscal de gestiune, o dare de seamă fiscală unificată privind taxele locale, cu excepția celei stipulate la art.291 lit.a) din Codul fiscal, în partea ce ține de gospodăriile țărănești (de fermier), și lit.n) a aceluiași articol, cu achitarea taxelor în același termen.

Cota taxelor locale se stabilește de către autoritatea administrației publice locale în funcție de caracteristicile obiectelor impunerii.

Conform art. 290 lit. e) Codul fiscal, subiecți ai impunerii taxei pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii de deservire socială sînt persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător, care dispun de unități comerciale și/sau de prestări servicii de deservire socială.

Potrivit art. 292 alin. (1) Codul fiscal, taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii de deservire socială este achitată la bugetul unității administrativ-teritoriale de către subiecții impunerii trimestrial, pînă în ultima zi a lunii imediat următoare după trimestrul gestionar, pentru fiecare unitate de comerț și/sau de prestări servicii de deservire socială).

Completul de judecată reține că deși normele de drept supra enunțate au stat la baza acțiunii înaintate de către recurent, instanța de fond și apel le-a ignorat și nu au menționat inoportunitatea acestora, pricinii, necătfînd la faptul că constituie niște norme cu caracter special aplicabile raporturilor juridice de genul dat.

Prima instanță în mod arbitrar a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată, ignorînd să se expună asupra pct. 3 din decizia emisă de către Consiliul or. Codru la 15 aprilie 2010, prin

care SRL „Emilcom” s-a obligat să achite toate taxele și impozitele în baza activității de antreprenariat.

Primăria orașului Codru susține prin ultima cerere de modificare a acțiunii că SRL „Emilcom” a achitat la bugetul administrației publice locale or. Codru suma de 53 461 lei, iar restanța constituie suma de 183 659 lei (f.d.145-167, 168-169, vol. I).

Cu referire la capitolul dat este de menționat că nu este clar din care calcule SRL „Emilcom” achita periodic taxele și impozitele în baza activității ce o are, obligațiune ce și-a asumat-o prin încheierea tranzacției de împăcare.

Or, potrivit anexelor la deciziile supra enunțate, rezultă că cotele taxei pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii de deservire socială „flori” pentru anul 2010 a fost stabilită suma de 1620 lei; anul 2011 suma de 2430 lei; pentru anul 2012-2014 – 5000 lei (f.d. 26, 29, 33, 37, 42, 49, vol. I). Iar, taxele de piață pentru anii 2011-2012 au fost stabilite 20 % trimestrial din venitul de vânzări ale serviciilor de piață prestate de administratorul pieței la acordarea de locuri pentru comerț, pentru anii 2013-2014 - 5 lei anual pentru un metru pătrat (f.d.25, 32, 36, 41, vol. I).

Totodată este de menționat că referitor la anul 2010 taxa pentru piață nici nu a fost prevăzută de către autoritatea publică locală (f.d.48, vol. I).

Astfel, Judecătoria Centru mun. Chișinău nu a ținut cont de faptele menționate și a adoptat o hotărâre contradictorie în coraport cu materialele pricinii, iar Curtea de Apel Chișinău nu a motivat din care considerente o menține.

Conform art. 373 CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. Instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art. 442 alin. (1) CPC, Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și a restitui pricina la rejudecarea în instanța de apel în alt complet de judecată, deoarece erorile judiciare nu pot fi corectate de instanța de recurs.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele susmenționate și rejudecând pricina să emită o hotărâre temeinică și legală.

În conformitate cu 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de către Primăria oraşului Codru.

Se casează integral decizia Curţii de Apel Chişinău din 06 aprilie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Primăria oraşului Codru împotriva Societăţii cu Răspundere Limitată „Emilcom”, intervenient accesoriu Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chişinău cu privire la încasarea datoriei, cu restituirea pricinii spre rejudecare către Curtea de Apel Chişinău în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Preşedinte, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Valentina Clevadî

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală